

*Ivan Šaško*  
*pomoćni biskup zagrebački*

**Uvod i homilija**  
**u euharistijskome slavlju ponedjeljka petoga tjedna kroz godinu**  
**u okviru Trodnevnice pred blagdan blaženoga Alojzija Stepinca**

**Drugi dan**

*Zagrebačka prvostolnica, nedjelja, 8. veljače 2016. u 18 sati*

**Uvod:**

Draga subraćo svećenici, redovnici i redovnice,  
dragi hodočasnici, dragi slušatelji Radio Marije,  
braćo i sestre!

Drugi je dan Trodnevnice, u kojoj svoje molitve, misli i srca vežemo uz blaženoga Alojzija Stepinca. Ovih dana živimo posebno zajedništvo koje spaja našu domovinu s raznim krajevima svijeta, u kojima se hrvatski vjernici, njihovi prijatelji i častitelji blaženoga Alojzija okupljaju u zahvalnosti Gospodinu i u radosti za taj dar svetosti.

Osjećamo također da se nalazimo u raznim potrebama, kako osobnim tako i zajedničkim, onima koje se tiču Crkve i našega naroda, obitelji i domovine. One nas dovode pred lik Blaženika, da molimo za njegovu pomoć i zagovor.

Odavno znamo da je njegov život i smrt, njegovo služenje Bogu i bližnjima sveti znak koji je trajno osporavan, zbog istinitosti koja razotkriva namisli ljudskih srdaca. Zato molimo da se pod naletom osporavanja još jasnije očituje ljepota Stepinčeve svetosti.

To je ljepota koja je odraz milosrđa nebeskoga Oca.

Zato sam danas, u ozračju Svete godine, izabrao misni obrazac *O Božjemu milosrđu*. Zazovimo ga na početku slavlja, otvorena srca za Božju prisutnost. Dopustimo da nas dodirne Duhom Svetim, svojom milošću i oprostjenjem grijeha za koje se iskreno kajemo.

**Homilija:**

*Liturgijska čitanja:*  
*1Kr 8, 1-7.9-13; Ps 131; Mk 6, 53-56*

Braćo i sestre u Božjemu milosrđu!

**I.** Današnje je Evanđelje kratko, poput šturoga izvješća u samo pet rečenica. I premda u njemu nema razgovora, ni pitanja ni poticaja; nema istančanih vrebavanja ni zamki; oštirih suprotstavljanja niti poučavanja; premda nema navoda Isusovih riječi,

možemo osjetiti pokret i gibanje, živost i međusobne odnose; možemo ući u snagu susreta, čežnja i očekivanja.

Barka koja se približava Genezaretu, Isus i učenici koji pristaju uz obalu i izlaze iz lađe; ljudi koji ih vide, prepoznaju, šire vijest da je tu, trče po cijeloj okolini; osjećamo brigu za bolesne, žurbu da s nosilima dođu što bliže Isusu; iščekivanje na putovima, komešanje na trgovima i puno glasova, vapaja, molba...

I tu, između trinaest glagola, iznimno snažnih, samo je jedan ponovljen, samo se jedan pojavljuje dvaput; onaj koji označuje neznatnu kretnju, naizgled nevažnu gestu – dotaknuti. „Molili su da se dotaknu makar skuta njegove haljine.“ I koji bi se dotaknuli, ozdravljali bi.

Braćo i sestre, Radosna vijest današnjega Evanđelje jest dodir; Radosna vijest današnje Božje riječi jest nježna prisutnost izražena dodirom.

**II.** U okolini Genezaretskoga jezera već su svi čuli za Isusa. On je nastojao čuvati skrivenima čudesna djela; neobičnom oštrinom je upozoravao i branio očevdjcima da govore o čudesnim djelima. Ali to nije pomoglo.

Ljudi su dolazili sa svih strana, a razlozi za njihov susret s Isusom bili su šaroliki. Očito da je bilo puno trpljenja, pitanja, znatiželje, a vjerojatno i praznovjerja. Teško je reći koliko je bilo vjere na koju je Isus poticao. No, svi su pitali može li ih Nazarećanin izliječiti, dokinuti bol, zacijeliti rane. Isus je osjetio da su im bili manje važni njegovi govori o Bogu, o nebeskome kraljevstvu; slušali su ga, jer su se nadali da će, barem na kraju svoga navještaja, nekoga ozdraviti.

Isus prihvaća taj izazov i trudi se oko njihove malovjernosti. Pokušava im dati do znanja da su ti čudesni znakovi očitovanje Božjega kraljevstva koje je započelo i koje raste iz dana u dan. Ali, ljudi nekada i mi danas nažalost više tražimo Boga kada život stegne, kada se udari u istinu ljudske bespomoćnosti; kada molitva izranja iz razumljivoga ili nerazumljivoga straha.

Ako smo pak susreli, doživjeli, upoznali izvanrednost njegove ljubavi, tada nam je dovoljno biti *dotaknut sjenom njegova plašta*.

**III.** Znameniti Michelangelov prikaz Stvaranja čovjeka u Sikstinskoj kapeli pokazuje Boga ispružene ruke, prsta prema Adamovu prstu, upućujući na dodir. Bog i čovjek u dodiru na najosjetljivijemu dijelu ruke – na vršcima prstiju. Za Božju je mudrost i svemoć dovoljan samo dah i dodir koji sugerira nježnost i ljubav.

Naš Bog dodiruje čovjeka i dopušta se dotaknuti. Sjetimo se one bolesne žene iznimne vjere koja je u mnoštvu ipak uspjela dotaknuti Isusovu odjeću, sigurna da će ozdraviti, premda su joj drugi priječili susret s njim. Isus je osjetio taj dodir vjere. I on je sam, iskazujući milosrđe, liječeći, vraćajući u život činio to dodirom.

Gdje Bog dodiruje naše živote, preobražava ih, čak i tamo gdje se nismo usudili pomisliti niti se nadati.

**IV.** Gledajući sakramente, otajstva prisutnosti živoga Boga u našem životu, primjećujemo da je u svakomu sakramentu predviđena gesta dodira, od krštenja, potvrde, euharistije, preko pomirenja i bolesničkoga pomazanja, do ređenja i sakramenta ženidbe. Vidljiv je dodir: vodom, uljem, kruhom, svjetlom, rukom koja blagoslivlje.

To je razumljivo, jer je kršćanstvo utjelovljena vjera koju nikada ne smijemo zaniijekati, nikada joj oduzeti snagu utjelovljenosti.

Dvije najsnažnije prispodobe kojima Isus govori o ljubavi pokazuju kako dodir raste do zagrljaja. Sjetimo se milosrdnoga Oca pred odlukom sina da ode od dodira s njima, da bi se vratio i bio zagrljen Očevim ganućem. Sjetimo se milosrdnoga Samarijanca koji je zagrljio unesrećenoga čovjeka, podigao ga i pobrinuo se za njega. No, i u toj su prispodobi svećenik i levit koji nisu željeli ni dodir s njime.

**V.** Ta objava Boga koji dodiruje čovjeka je dar, ali i poslanje. Nama je dano da Božji dodir darujemo drugima. U središtu Godine milosrđa nalazi se ganuće milosrdnoga Boga koji trči ususret grješnomu čovjeku; ganuće koju ne bez razloga mnogi jezici nazivaju i *dirnutost*. Samo dirnuti ljubavlju možemo se pokrenuti, nošeni suosjećanjem prema bližnjima. Kršćani su ljudi dirnuti ljudskim trpljenjem, dirnuti blizinom koja prihvaća nas. Navješćujući Božje kraljevstvo Isus naviješta novi svijet koji je dirnut i koji se dopušta dirnuti.

Braćo i sestre, živimo u vremenu kada nam tehnologija omogućuje da mnogočime upravljamo dodirom. Naviknuli smo se na telefonske i druge uređaje *na dodir*, a teži se doći do rješenja u kojima je i dodir suvišan; upravljati na daljinu samo mislima.

I lijepo je da se otkrivaju mogućnosti koje je Bog ugradio u stvoreni svijet kao svoje zakonitosti. I lijepo je da se tim sredstvima ublažava trpljenje i olakšavaju susreti. No, u našoj kulturi postoji težnja da dodir ne preraste u susret niti u zagrljaj ljudskosti, nego da se i dodir izgubi, da ljudskost bude suvišna; da nestane dodir života.

Zato je kršćanstvo lijepo, jer čuva utjelovljenost, jer čuva susret kojemu je dodir tako drag izražaj. Koliko je potpora dano samo dodirom; koliko radosti njime preneseno, koliko tuga ublaženo samo dodirom, koliko vremena premošćeno, koliko opraštanja darovano, gdje je dodir bio dovoljan.

**VI.** Dodir ostaje znak prisutnosti i blizine. On nije napadan, nije nametljiv, dovoljno je snažan da bude utjeha, sigurnost, ali jednako tako i upozorenje.

Slušali smo o Kovčegu Saveza Gospodnjega iz Prve knjige o Kraljevima. U tome Kovčegu, piše sveti pisac, „nije bilo ništa, osim dviju kamenih ploča“ s Božjim zapovijedima. Taj „ništa, osim“ označava sve. Ploče zapovijedi i oblak, kao slike Božje prisutnosti, kao Božji dodir njegova naroda. Božja riječ, njegov nauk, najveće su blago kojemu se izabrani narod radovao i koje je poštovao. Tomu se pridružuje slika Oblaka koji je ispunjavao Božji dom, iznimna slika nježnosti dodira.

Isus Krist, utjelovljena Božja riječ, ostvario je u potpunosti tu prisutnost. U njemu se očitovala Božja slava i svetost koje smo i mi dionici. Nama, koji smo kršteni u njegovu muku i uskrsnuće, dao je da budemo njegovim tijelom, da budemo Hram Duha Svetoga u kojemu se očituje Božji dodir.

**VII.** Njegovu prisutnost na poseban su način utjelovili sveti i blaženi, oni u kojima kao Crkva prepoznajemo dodir milosrđa i ljubavi. Zato je i ovdje naš dolazak do groba Blaženika izraz vjere u Božji dodir koji nam postaje bližim po onima koji su živjeli u našem ozračju, koji su dionici iste povijesti.

Blaženi Alojzije, njegov život i svjedočanstvo, stvarnosti su koje *nas diraju*; cijelu našu mjesnu Crkvu, Crkvu u našem narodu; one se dotiču svih vjernika i ljudi naše civilizacije. I baš ovdje u našoj prvostolnici ta je prisutnost dirljiva. Svakoga dana na njegovu se grobu događaju dodiri, dodiri života i dirljivi susreti.

Blaženi Alojzije u ovoj katedrali desetljećima privlači ljude. U toj je privlačnosti važan dodir, jer njime se ne zaustavljamo na zemnim ostatcima jednoga ljudskog života, nego izražavamo svoju vjeru u Božju prisutnost po ljubavi i milosrđu koje je on svjedočio. Tim dodirom dodirujemo druge ljude; taj dodir je naša molitva i sigurnost nade da nas je Bog pohodio i da ostaje s nama u svim životnim trenutcima.

U dodiru živi jednostavnost susreta koja je dana svakomu čovjeku; u jednostavan dodir stanu tisuće osjećaja i tisuće života. Dodiri koji su vidljivi na njegovu grobu dodiri su istine koja oslobađa, nade koja krijepi, ljubavi koja raduje. I tko želi dodirnuti hrvatsku dušu, osjetiti najljepše odlike našega naroda, može to učiniti dodirom Blaženikova groba, a još više dodirom naše Crkve koja časti njegov sveti spomen. Jer, mi znamo da je upravo on Božji dodir hrvatskih nadanja i liječnički dodir našim ranama.

Molimo zagovor blaženoga Alojzija da ostanemo i još više rastemo kao Crkva Božjega dodira i zagrljaja, Crkva sposobna prožimati hrvatsko društvo i cijelu domovina darom milosrdnoga Boga.

Amen.